Harta din vitrina „Universului"

In vitrina palatului ziarului nostru se află o hartă cu situația fronturilor la zi. Oameni din toate straturile sociale se interesează de desfășurarea evenimentelor în lume urmărind cu atenție mișcarea forțelor în luptă.

Aniversarea bătăliei dela Porumbacu

Operațiile dela 14-17 Septembrie 1916

Din cauza evenimentelor de pe frontul nostru de sud, mișcările armatelor din Transilvania fură oprite la 29 August 1916.

La Sibiu și împrejurimi, se concentră armata IX-a germană sub comanda generalului Falkenheyn.

Această armată atacă la 10 Septembrie 1916 în direcția Sibiu, defileul Oltului, *pe tot frontul corpului I de armată, manevrându-l spre stânga cu corpul alpin,* care în ziua de 13 Septembrie îi cade în spate la Turnu-Roșu și Câineni (valea Oltului).

La 10 Septembrie armata I-a a cerut marelui cartier general sprijinul armatei II-a spre dreapta prin luarea contactului cu divizia 13-a (detașamentul de la Uța-de-sus).

Generalul Crăiniceanu, comandantul armatei II-a raportează a doua zi că din diferite considerente nu poate întări acest detașament și propune o mișcare a întregei armate a II-a către vest spre a izbi în flanc armata IX-a germană, degajând astfel și atacul corpului I de armată.

In ziua de 14 Septembrie la amiază marele cartier ordonă armatei a II-a să înainteze și să atace spre vest spre a degaja corpului de Olt, însă după ce aceasta fusese respins și retras la sud de linia Cisnădioara, Cisnădia, Vestem, Racovița.

In scopul de mai sus în după amiaza zilei de 14 Septembrie, armata a II-a se pune în mișcare.

Frontul său era în acea zi de 70 kilometri, având dreapta înapoi. Până la stânga armatei de nord era un gol de peste 30 kilometri.

Detașamentul colonel Paianu înaintase în marș forțat dealungul Oltului, dar întâmpinată de focurile infanteriei și artileriei inamice de pe malul Oltului se îndreptează la Arpașul de sus. In tot acest timp coloana a fost necontenit bătută de artileria inamică de pe dealul Chicera (nord de Olt) care stricase și unicul drum de care ce ducea dela poalele munților spre comunele Streja Cărțișoara. Arpașul de jos, Porumbacul de sus și de jos.

Colonelul Paianu, fiind suferind, m'a însărcinat pe mine să iau comanda detașamentului său. Am luat măsurile impuse de situație.

In zorii zilei de 16 Septembrie detașamentul reluă marșul forțat conform ordinelor primite.

Inainte însă de a începe executarea marșului, sosește generalul Gr. Simionescu, comandantul diviziei 4-a, care aprobă ordinele asupra marșului de apropiere.

Generalul Simionescu, aflându-se sub focul artileriei inamice, a fost rănit de schija unui obuz.

Pentru stimularea trupei care era necontenit bombardată de artilerie la executarea marșului de apropiere prin pădure, am trecut la avantgardă (batalionul III maior Ciurea) din regimentul Mihai Viteazul nr. 6 unde am rămas până s'a întunecat.

Noaptea avantposturile au fost date de către reg. 4 Ilfov nr. 21 pe aripa dreaptă a detașamentului spre Sărata; în timp ce reg. Mihai Viteazul nr. 6 și-a urmat marșul ocolitor spre flancul exterior al poziției inamicului, fiind acoperit aproape tot timpul de pădure dând o companie de legătură spre reg. 4 ilfov nr. 21, Regimentul 4 Ilfov nr. 21 urma să-și reia înaintarea spre poziția inamică din fața sa.

Timpul era astfel socotit că numai la acea oră reg. Mihai Viteazul nr. 6 după un marș ocolitor prin pădure, ar fi sosit în afara flancului drept al poziției inamicului, în scop de a-l deborda în vederea misiunii ce i se hotărîse să dea asupra flancului și spatelui inamic

Regimentul Mihai Viteazul nr. 6 putuse înainta mai tot timpul adăpostit mergând aproape paralel cu lisiera pădurii Sărata și apărând flancul inamic cu amenințarea spatelui.

Noaptea am ordonat înaintarea și regimentului 21 infanterie, astfel că întreg detașamentul înainta spre poziția inamică, reg. 6 Mihai Viteazul debordându-i flancul drept.

A trebuit să traversăm un teren mlăștinos.

Incepuse a se lumina de ziuă, când zărim pe dealul din față trăgătorii ce se proectau în zare.

Pe când voiam să ordon batalionului III al reg. 21 ce se găsea desfășurat înainte spre dreapta să tragă în siluetele de trăgători ne trezim deodată într'o ploaie de gloanțe de mitraliere.

Bravul locot. Buriană fu lovit de un glonț de mitralieră în frunte.

Lt.-colonel Iacobini, șeful de stat major al diviziei un ofițer de mare valoare, a fost și el împușcat.

Reg. 6 Mihai Viteazul și bat. reg. 6 vânători, executaseră în foarte bune condițiuni marșul de apropiere la locurile hotărîte.

Batalionul de front și cel din dreapta al reg. 4 Ilfov nr. 21 a atacat foarte eroic, cu mult avânt, prin salturi ordonate, sub focul distrugător al numeroaselor mitraliere inamice, reușind a cuceri dealul Sărata printr'un energic atac la baionetă, luând câteva sute de prizonieri, două obuziere de 105, numeroase mitraliere ale reg. 51 husari, trupele noastre luând contact și cu divizia 76 de rezervă.

Pe flancul drept a apărut al treilea batalion al reg. 4 Ilfov nr. 21, care întârziase din cauza hârțuelilor ce avusese cu cavaleria inamică care se putuse strecura între Ucea de Jos și Arpașul de Jos.

Succesul luptelor dela aripa dreaptă, se datorește în primul rând bravului *căpitan Georgescu Dumitru,* comandant de batalion, astăzi general activ, bravului *căpitan Iordăchescu Gheorghe,* locotenenților Vâlsănescu, Paroșanu și alții uciși, cum și tuturor comandanților, ofițerilor și gradelor inferioare.

Regimentul Mihai Viteazu nr. 6, continuând înaintarea ordonată, a fost la un moment dat prins între focuri de artilerie și de mitralieră.

Pentru degajarea reg. Mihai Viteazu nr. 6 ordonasem din vreme ca un batalion din reg. 6 vânători să se îndrepte către stânga reg. Mihai Viteazu, căutând a cădea în spatele inamicului.

Reg. Mihai Viteazu cucerește dela inamic 4 obuziere de 105, ajutat fiind de reg. 6 vânători și în special de compania de mitraliere a bravului căpitan Garoescu.

In toiul luptei văd sosind o baterie a noastră de artilerie de sub comanda bravului locotenent Dobrotescu, care a reușit să-și deschidă drum prin tirul de baraj al artileriei inamice.

Retragerea inamicului, deși stingherită cu tărie de întreaga sa artilerie de pe malul drept al Oltului, s'a transformat în derută, ajungând dincolo de cele două comune Porumbacu și Racovița, urmărit de aproape de trupele de infanterie și de escadroanele de cavalerie din reg. de escortă și 4 călărași, aflate în stânga detașamentului, care au și șarjat. Doream să exploatez succesul prin o urmărire viguroasă, când am primit ordin de retragere către cavaleria aflată la stânga detașamentului meu, retragere impusă de situația generală de pe frontul nostru din Transilvania.

Toate regimentele care au luat parte la acțiune, au luptat cu un curaj și avânt extraordinar. S'a remarcat, în deosebi, lt.-col. Iacobini, șef de stat major al diviziei 4-a (mort), maior Porumbaru din 6 vânători (mort), căpitanii Georgescu Dumitru din 21 inf., Toma Christea din 6 vânători (rănit grav), Garoescu, cdt. comp. mitraliere 6 vânători, Roni, cdt. comp. mitraliere reg. 21 inf., Dobrotescu cu reg. 2 artilerie, Bădulescu din reg. 6; locot. Rădulescu din reg. 6 (decorat cu Mihai Viteazu, azi lt.-col. rezervă); slt. Botez Ghiță, slt. Dumitru Dtr., din reg. 6 Mihai Viteazu, Stahl, Milicescu din reg. 6 azi lt.-colonel activ, cpt. Vulcănescu, locot. Ionescu Mihai, din reg. 6, locot. Botez (mort), maiorul dr. Constantinescu (general, doctor în rezervă care pansa rănitii în mijlocul gloanțelor), căp. Panaitescu, azi lt.-colonel, arhimandritul Justin Șerbănescu, decorat cu Mihai Viteazul și alții.

Dintre gradele inferioare aparținând reg. Mihai Viteazu nr. 6 s'au distins sergenții: Pavel Iordache, Rădulescu Ilie, Bălteanu Stelian; caporalii: Ionescu Dumitru, Timiraș Gheorghe; soldații: Mahu Teodor, Ion Stancu, Dobrescu Gheorghe, Iliescu Gh. Ion, propus pentru decorare cu „Virtutea militară". Din reg. 21 inf.: plut. major Savel Niculae, Pârvu Cristea; sergent Weitman E. soldat voluntar, Ardelean, Trifu Balaban și alți mulți al căror nume îmi scapă.

Completarea lucrărilor de inventariere a avuțiilor publice

In scopul de a se completa și îndrepta unele lipsuri sau greșeli în lucrările de inventariere ale primăriilor, și pentru a se crea o cât mai mare uniformitate între lucrările diferitelor primării, ministerul inventariului a invitat primăriile orașelor să trimită la minister, câte un delegat pentru a lua cunoștință despre completările și îndreptările ce urmează să se mai facă și a se documenta prin examinarea și comparația diferitelor dosare de inventariere ce se găsesc la minister.

Până acum s'au prezentat la minister delegații primăriilor: Craiova, Pitești, Buzău, Turnu-Măgurele, Târgoviște, Constanța, Focșani, Huși, Galați, Brașov, Tg.-Săcuesc, Balș, Brăila, Sighișoara, Predeal, Alba-Iulia, Timișoara, Oradea, Caracal, Roman, Tg.-Frumos, Bazargic și Ploești.

D. ministru Traian Pop a lucrat personal cu fiecare dintre acești delegați.

După terminarea acestei operațiuni privitor la primării, vor fi chemați la minister, în acelaș scop, delegații prefecturilor de județ, pentru lucrările comunelor rurale.

Pe bordul motonavei Basarabia

Pe bordul motonavei „Basarabia", personalul navigand, împreună cu funcționarii S. M. R.-ului din Constanța, au sărbătorit înaintarea ca director al agenției S. M. R. dela Alexandria-Egipt, a d-lui comandor Em. Popovici.

Sfințirea troiței

ridicată profesorului Teodor Ceontea la Arad

Arad, 15 Septembrie

O impresionantă solemnitate a fost ieri 14 Septembrie în orașul nostru. In cimitirul „Eternitatea" s'a ținut sfințirea monumentului ridicat din vrednicia a 62 de dascăli români, foști elevi ai marelui apostol, care a fost profesorul Teodor Ceontea, dela școala preparadială (școală normală de învățători) din orașul Arad, unde a funcționat înainte de războiu.

La această festivitate a luat parte și episcopul Andreiu, al Aradului, însoțit de întreg corpul funcționarilor dela eparhia din localitate, precum și un foarte mare număr de învățători, foști elevi ai regretatului profesor precum și alți intelectuali dela noi.

Sfințirea crucei ridicată din daniile învățătorilor confesionali români de pe vremuri s'a început cu o sfeștanie oficiată de părintele *Viorel Mihuțiu,* care apoi a rostit o cuvântare relevând personalitatea lui Teodor Ceonta. Vorbitorul arată că meritele marelui dascăl român au fost eternizate prin marmora din care i s'a ridicat monumentul, iar memoria lui va fi vecnic păstrată în inimile tuturor acelora care l-au cunoscut și apreciat

In numele foștilor elevi ai lui Teodor Ceontea a vorbit d. *Iosif Moldovan,* inspector școlar iesit la pensie, care a adus omagiile acestora pentru devotamentul marelui dascăl român, care a crescut atâtea generații și care a stat mereu în serviciul cauzei culturii românești și a întăririi elementului românesc.

CUVANTAREA EPISCOPULUI ANDREIU AL ARADULUI

Domnilor învățători

Am tinut să fiu și eu prezent la acest măreț act. Văd că ați înteles care sunt rosturile timpurilor și știți să prețuiți ce v'a fost drag și ce ați stimat. Sunteti toti cu treizeci patruzeci de ani de serviciu și toți pensionați astăzi Gestul dv mă mișcă, nespus de mult si nu stiu cum să-l apreciez. Sunt fericit că am putut lua parte la această solemnitate. Și sunt fericit să constat că școala românească de demult a crescut nu numai cărturari, ci si caractere si oameni integri. Faceți parte dintre elementele care și-au făcut cu sfintenie datoria

După terminarea solemnității dela mormântul profesorului T Ceontea, mort în anul 1906, cei de față s'au dus împreună cu Prea Sf Sa. Episcopul Andreiu, și la cimitirul altui mare dascăl român Petre Pipoș, care se află tot în acest cimitir. Și aci s'a oficiat un scurt serviciu religios, răspunsurile corale dându-le învățătorii români confesionali de față, după care solemnitatea sfințirii a luat sfârșit.

Invățătorii veniți și din alte comune din împrejurimi dimpreună cu colegii lor din localitate s'au întrunit apoi la o masă comună, unde au petrecut câteva momente dintre cele mai plăcute reinviind amintirile pline de duiosie și sburdălniciile tineretii de pe vremurile când urmau școala preparandială din localitate

ASISTENȚA

Printre cei prezenți am notat următoarele persoane: P S. Sa dr Andreiu Magieru, episcopul Aradului, I. P. Nn. Mihail Păcățianu, protopop C. Magieru, Sf Sa dr. I. Suciu, dr. Nicolae Dapovici rectorul Academiei teologie, dr T Botiș. fost rector al academiei teologie, I. Igrișanu, f. revizor școlar, Iosif Moldovanu, f inspector școlar, Tr. Jivulescu, R Furdui, E Pinanțiu, I. Caba, Gh. Precupaș, V. Lugojanu, I. Crișan, I. Cristea, T Pigli, N Stoica, P. Siiartău, I. Mladin și d-na, d-na Vancu și sora, S. Serdineanț, S Mihuțiu, Patrichie Covaci și d-na, T Cherechian și d-na, I. Grofșoreanu, D. Popovici P. Dârlea, E. Ardeleanu, P Ageu, P Cociu, St. Ponta, Titus Pop, P. Costin, I Murgu (Vinga), T. Tundrea, Gh. Stoian, S. Dorca, d-na C Trifu. precum și reprezentantul străjerilor D. L D. Dabiciu, comandantul de cohortă Arad, ș. a.

INSEMNĂRI ARDELENE

COLONIȘTII

Casă din Lucăceni

Cluj, Septembrie

Am vizitat de curând câteva colonii din Nordul Ardealului, unde am întâlnit o țărănime românească cu o conștiință etnică mai presus de orice elogiu. La Lucăceni, așezare la 5 km. depărtare de piatra de hotar, lumea lucra cu hărnicie să termine un impunător local de școală. Rodul câmpului fusese adunat. Brazdele rostogolite proaspăt primeau semănături de toamnă. Gospodarii se pregăteau cu mic cu mare pentru rosturile iernei. Nimic din febra știrilor și a svonurilor nu sdruncina liniștea și vrednicia bravilor țărani, nici o altă preocupare nu le străbătea gândurile în afară de hotărîrea dârză de a întări o așezare ridicată din nimic.

Aceeași putere de viață, afirmată cu tot ceeace ea are mai sănătos și constructiv, am întâlnit-o și în colonia Avram Iancu. Strănepoții tribunului dela 1848 au împlântat aici la hotar, toate virtuțile moților și toate elementele unei statornici încrederi în destinele neamului. Sunt oameni cari nu se clatină în fața întâmplărilor și nu-i încovoaie asprimile pământului. Au văzut multe și au rezitat tuturor intemperiilor istoriei. Unul dintre ei îmi spunea, că știu să facă zid împotriva pizmașilor și din încrucișarea coaselor.

Se verifică astăzi cât de bună a fost ideea celor cari au înființat coloniile dela fruntariile din Nordul Ardealului. Politica de stat în acest domeniu putea fi chiar mult mai activă. La granița aceasta dispunem de un spațiu suficient pentru o colonizare în massă. E loc să plasăm cel puțin încă 100.000 țărani, fie că-i aducem din Munții Apuseni, fie din alte regiuni românești ale Ardealului.

Nici astăzi nu este prea târziu spre a da o mai mare amploare politicei de colonizare. Ceeace am clădi aici, nu este o tendință de infiltrare într'un spațiu străin, ci numai refacerea istorică a unui teritoriu etnic ce ne-a aparținut cu toate caracteristicile românești. Nu e nevoie să creem tradiții noui fiindcă ele există, după cum nu muncim nici o palmă de pământ, care să nu aibă obârșia în bătrânele cronici ale românimii.

E necesar mai ales, să întocmim un buget special de investiții anuale și să aplicăm față de colonii o politică constantă. Ajutoarele de până acum s'au distribuit în formă de asistență financiară și în chip fragmentar. Ele au fost, desigur, bine venite, dar când e vorba să construim sate întregi cu posibilități de existență și producție, orice inițiativă trebue să aibă la îndemână resurse bugetare speciale, destinate anume desvoltării coloniilor dela granița de Vest și Nord.

Nici un ban cheltuit aici nu e de prisos. El este pe deplin compensat cu legătura organică ce se creează între țărănime și pietrele de hotar. Cârmacii noștri își pot da seama mai bine de acest lucru, onorând cu prezența lor coloniile amintite.

V. M.

D. ministru Mihail Ralea va sosi la Chișinău

Chișinău, 17 Sept.

Mâine, sosește în localitate d. Mihail Ralea, ministrul muncii, însoțit de d. Stavri Cunescu, director general.

D-sa vine dela Huși.

—oXo❖oXo—

TIMBRUL MOBILIZAȚILOR LA PARIS

O PUNERE IN FOLOSUL „CRUCII ROȘII"

Journal des Débates anunță propunerea făcută de un abonat în termenii următori: „Gratuitatea francării poștale este acordată mobilizaților și pe bună dreptate. Printre prsoanele care se folosesc de această înlesnire sunt însă multe care au putința să plătească francarea scrisorilor lor și care și-ar da bucuros obolul dacă s'ar creea un timbru al *„păroșilor"* (poilus), adică al celor de pe front. din venitul căruia să fie alimentată Crucea Roșie"

—oXo❖oXo—

Inscrierile la facultatea de teologie din București

Facultatea de Teologie din București aduce la cunoștința celor interesați că înscrierile pentru examenele anuale se fac între 25 și 30 c., orele 10-12 și 17-19, pe baza caetului de studii și dovezilor de situația militară și plata taxelor respective la Rectorat.

Inscrierile la examenele generale se fac între 15-18 Octombrie, în aceleași ore.

Inscrierile la examenul de admitere se vor face între 1 și 10 Octombrie, la orele ce se vor afișa la facultate. Pentru înscriere sunt necesare următoarele acte: Diploma de absolvirea unui seminar teologic sau diploma de bacalaureat; Extractul de naștere; Certificatul de botez; Certificat de naționalitate. Odată cu înscrierea se va depune la cancelaria Facultății și una sută lei, taxă de examen.

Examenul de admitere se va ține din următoarele materii: 1) Istoria bisericească universală; 2) Istoria bisericii române cu Istoria Românilor (materia de seminar sau de liceu); 3) Apologetica. Pentru aceste materii examenul va fi oral. 4) Traducere din limba latină (seminariștii din „De vita beata" a lui Seneca, iar liceiștii din Cornelius Nepos).

Cei reușiți la acest examen vor cere înscrierea în facultate între 25 și 30 Octombrie a. c.

—oXo❖oXo—

Reclamația unor săteni basarabeni

Chișinău, 17 Sept.

Locuitorii Justin Petre Diacon, Petre Const. Bivol și Haralambie Serghei, din Costești-(Lăpușna), au înaintat parchetului o reclamație, susținând că, prin complicitatea unor organe fiscale cu niște fabrici de spirt, statul a fost păgubit cu peste 2 milioane lei.

Pretinsele organe fiscale erau în legătură cu fabricile de spirt din comunele Bardar, Ialoveni și Costești, întocmeau acte fictive pentru cumpărare de vinuri pentru rachiu, treceau, tot fictiv, în acestea nume de săteni și alimentau fabricile pe căi și prin operații frauduloase.

Parchetul a ordonat grabnica cercetare a reclamației.

—xXo❖oXx—

PENTRU INIMILE CARITABILE

— In strada Pietrile Doamnei nr. 4 din Capitală, se sbuciumă în mizerie, văduva Aspasia Popescu, cu desăvârșire săracă, bolnavă și cu doi copii orfani de tată, care n'au de nici unele.

Roagă inimile caritabile să-i ajute.

— In comuna Bistrița-Bârgăului (jud. Năsăud) locuește în mizerie d-na Paraschiva Ionescu, cu desăvârșire săracă, văduvă, bătrână, bolnavă și operată, fostă soție de negustor cu stare altădată — astăzi în cumplită sărăcie.

Roagă sufletele alese și pe negustori s'o ajute.

In strada 7 Drumuri (prin strada Cățelul Vergului), se sbate într'o cumplită lipsă văduva Constanța, cu 4 copii mici. Roagă sufletele milоase s'o ajute.

Inițiative bine venite

Vom avea o fabrică pentru industrializarea fructelor. — Supravegherea valorificării cerealelor.— Intensă activitate in Nordul Ardealului

Cluj, Septembrie

S'au luat în Ardeal câteva inițiative bine venite și cari merită să fie subliniate pentru a trezi un stimulent general, atât în mijlocul societății românești, cât și în rândurile oficialității noastre.

Astfel. Subsecretariatul de Stat al Cooperației a decis industrializarea fructelor din județul Sălaj și regiunile mărginașe. Recolta de poame, foarte abundentă în anul acesta, va fi cumpărată de Institutul Național al Cooperației și transformată în magiun pentru aprovizionarea armatei.

Măsura d-lui Victor Jinga soluționează o problemă economică de o importanță apreciabilă și lichidează o stare de lucruri ce devenise într'adevăr intolerabilă. O recoltă anuală de fructe de peste 50 milioane lei, rămânea până acum o sursă de câștig exclusiv pe seama intermediatorilor. Poamele din Sălaj întrețineau numai la Cluj peste o mie de negustori minoritari, care se îmbogățeau din specularea producției țărănești. Satele nu aveau nici un profit, fiindcă recolta se cumpăra la prețuri derizorii, iar economia națională, deasemeni nu realiza nici un folos din această valorificare intrată pe mâna unor speculanți. Deaceea, ideea industrializării trebue aplaudată. Consecința ei imediată va fi, că gospodăria agricolă dobândește un venit simțitor din prețurile convenabile fixate de cooperație, iar pe de altă parte, armata își asigură o sursă proprie de aprovizionare, fără să mai aibă nevoie de furnizorii intermediari din comerțul particular.

Controlându-se apoi câteva centre pentru valorificarea cerealelor din Nordul Ardealului, s'a procedat la o acțiune salutară de epurație. In unele centre, sistemul valorificării funcționa atât de defectos, încât țăranii români erau lăsați pradă unei frustări scandaloase. Nu mult decât acum două săptămâni, desvăluiam și noi într'o cronică, felul cum se cumpără lâna în Satu-Mare și metodele la cari recurgeau speculanții lipsiți de orice scrupul. La cereale se utiliza un alt sistem și mai ingenios, ce amenința să se extindă în regiunea de frontieră. Țăranilor li se spunea să aducă grâul spre cumpărare într'o anumită zi și într'o anumită localitate. Oamenii își puneau sacii în căruțe și porneau la drum. Insă, cumpărătorii nu apăreau nici dimineața, nici după amiază. Și făceau apariția numai spre înserate liota de samsari, cari dădeau târcoale sacilor cu produse și începeau târgul cu bieții plugari demoralizați. Prețul remuneratoriu fixat de guvern nu mai conta în asemenea condițiuni și țăranii erau constrânși să-și vândă grâul cu 38.000, sau 39.000 lei vagonul.

Nu e locul să vorbim aici până la ce proporții organele de valorificare se reduceau la o ficțiune în unele centre din Nordul Ardealului, deoarece pe noi nu ne interesază oamenii. ci problema în sine. Incrustăm cu satisfacție epurația întreprinsă de Subsecretariatul Cooperației și promptitudinea deciziilor de a se pune capăt unui sistem intolerabil Prea mulți ani țăranul de aici s'a trudit pe câmpuri pentru îmbogățirea unor mijlocitori fără nici o aparență sufletească cu statul si națiunea. Din prețul de consum al plantelor alimentare, producătorilor nu le reveneau decât o treime. Atâta vreme țăranii noștri au fost constrânși să-și reducă standardul de viață până la subalimentare, ca să dea o plus valută speculanților dela orașe, întreținând la Sighet, Satu-Mare, Oradea-Mare, Arad și Cluj o armată de intermediari pe care nu o are nici un stat din Europa.

Ceeace s'a făcut până acum, fie sub raport administrativ, fie ca organizare a sistemului de valorificare, trebue extins cu aceeași urgență în câmpul întreg al producției alimentare și materiilor prime țărănești A sosit timpul să asigurăm aprovizionarea Ardealului pe alte baze comerciale și economice. Produsele — cel puțin acelea destinate strictelor necesități — să fie scoase din agrenajul burselor negre și să treacă din mânile țăranilor. direct în ale consumatorilor, prin instrumentul cooperației.

O asemenea preocupare trebue să fie capitală în provincia ardeleană pentru tot ceeace este românesc. Ne-o dictează cele mai importante interese economice și naționale. Căci, ne găsim sub amenințarea unor fenomene, care mai târziu ne pot produce foarte neplăcute surprize

Cum am arătat și altă dată, țăranul dispare de pe piețele de desfacere. In schimb, sporește numărul mijlocitorilor. Și aceștia nu-și câștigă numai existența, ci acumulează o treime din valoarea producției țărănești. La să-și asigure venitul comercial, sau trebue să impună satelor prețuri derizorii, ori să speculeze consumatorii dela orașe. Pe cât de abundentă producția Ardealului, pe atât este insuficientă de a întreține o armată de intermediari, al cărei număr sporește dela o zi la alta. Și în asemenea condițiuni, scumpetea și specula sunt inevitabile. deoarece ele nu provin dintr'o criză ci din pricina că produsele trec prin prea multe mâni și printr'un vast sistem de bursă.

Deopotrivă, nu putem scăpa din vedere absența elementului românesc în comerț. Statului nu-i poate fi indiferent cine deține — mai ales în vremurile de astăzi — piețele orașelor ardelene. Ca măsură de securitate națională. aprovizionarea trebue să fie în mâini românești. Cooperația deci are un rol hotărâtor, atât ca soluție pe plan național, cât și ca metodă economică și comercială de a scăpa pe producător și pe consumator de exploatare.

V. M.

Invățătoarele suplinitoare numite de rezidența regală în cuprinsul ținutului Suceava

Rezidența regală a Ținutului Suceava a aprobat numirile de învățătoare în cuprinsul Ținutului Suceava, după cum urmează:

Roșca Emilia e numită suplinitoare la Mitrocul Dragomirnei-Suceava; Hadârcă Sofia la Buda Mică-Dorohoi; Neamțu Elena la Cincău-Cernăuți; Mimor Iuliana la Vicov de Jos Remizău-Rădăuți; Roșu Lucreția la Jadova Dibrova Germ.-Storojinet; Jucanu Silvia la Gemeni-Câmpulung; Iașciuc Aurelia la Borăuți-Cernăuți; Huțanu Aurelia la Udești-Suceava; Apetrei Laurența la Porcescu Breaza-Câmpulung; Aștefănoaie Elena la Zvoriștea Stânca-Dorohoi; Ionescu Minodora la Calafindești - Rădăuți; Târdea Emilia la Vicov de Sus Centru-Rădăuți; Pricop Maria Mirea la Bosanci fete-Suceava; Krzeminecki Sofia la Adâncata-Suceava; Dimitriu Adelaida la Lunca Molnița-Dorohoi; Anuței Valeria la Berhomet peste Siret-Storojinet; Posteucă Felicia la Vrânceni-Cernăuți; Lagadin Irina la Broscăuți Noui Centru-Storojinet; Vasiliu N. Ralucă la Cadobești-Cernăuți; Baciu Domnița la Brașca-Suceava; Donciuc Lidia la Chișla Nedjimova-Hotin; Scalat Letiția la Cuciurul Mic-Cernăuți; Leca Olga la Pătrăuți de Jos Arșița-Storojinet; Huianu Silvia la Avrămeni princ. Mihai-Dorohoi; Sahleanu Elvira la Cândești-Rădăuți; Mazgaischi Elena la Ocnița-Hotin; Melniciuc Larisa la Vancicăuți Mici-Hotin; Sălceanu Maria la Pohorlăuți-Cernăuți; Vizitiu Dafina la Davidești-Cernăuți; Rubinschi Iosefina la Prisăcăreni Sălișteș-Storojinet; Nahaiciuc Gh. Claudia la Gura Solcii-Suceava; Georgescu Ana la Stulpicani-Câmpulung; Luca A. Marghioala la Arbore Cotul de Jos-Suceava; Macovei Domnica la Mânăstirea Humorului - Câmpulung; Iovu Muhm Marta la Iacobeni Puciosu-Câmpulung; Dumitrescu Ecaterina la Cadobești-Cernăuți; Rei Constanța la Rogojești-Rădăuți; Tintă Alexandrina la Colencăuți-Hotin; Gladun Vera la Halahora de Sus Hotin; Grosu Elena la Poieni pe Suc.-Suceava; Lopată Elena la Granicești - Rădăuți; Movileanu Aspasia la Samușeni-Rădăuți; Nistor Aretina la Stăneștii de Sus-Rădăuți; Satco Maria la Buda Mogoșești-Dorhoi; Daschevici Silvia la Iurcăuți-Cernăuți; Ivanciuc Iaroslava la Dihteniț Greblina-Rădăuți; Hotinceanu Ștefania la Volcinețul Nou-Rădăuți; Sztos Valeria la Țibeni-Rădăuți; Lazurcă Aurora la Ispas Cotul de sus-Storojinet; Seletchi Claudia la Jadova Betcău-Storojinet; Ivanciu Sofia la Dubăuți-Cernăuți; Homițchi Nadejda la Clișcăuți-Hotin; Filip Elena la Vaslăuți-Cernăuți; Enache V. Elena la Bivol Mare-Dorohoi; Romaniuc Elisabeta la Rarancea-Cernăuți; Cocârlă Aurelia la Arbore Cotul de Jos-Suceava; Nistor Livia la Stupca-Suceava; Ungureanu Pelaghia la Ciudei Cornișor-Storojinet; Porosteu Margareta la Carapciu p/S Storojinet; Romaniuc D. Elena la Buda Mare-Dorohoi; Chelariu Emilia la Bivol Mic-Dorohoi; Tudor Zoița, la Prevorochie-Cernăuți; Toma Elena la Chilișeni-Suceava; Nicolae Virginia la Poeni pe Solca-Suceava; Bret Aspasia la Milie Centru-Storojinet; Palamarciuc Claudia la Babin-Cernăuți; Dolinschi Aspasia la Broscăuți Vechi Centru-Storojinet; Țopa Otilia la Suceveni-Storojinet; Percec Varvara la Crasna-Trageau-Storojinet; Ropceanu Veronica la Jadova Dibrova rom.-Storojinet; Grigore Ana la Cernăuca-Cernăuți; Lazurcă Felicia la Crăsnișoara Veche-Storojinet; Negru C. Magdalena la Lucavăț Vovcinet-Storojinet; Netea Vera la Valea Boului-Câmpulung; Sitaru Tamara la Tabani-Hotin; Traci Opait Artemizia la Bamila p/S Coșciuia-Storojinet; Ciubotarencu Cordelia la Șar Șaru Dornei-Câmpulung; Latiș Elvira la Gura Cosnei Poiana Stampei-Câmpulung; Sandor Ecaterina la Doroteia-Câmpulung; Jolondcovschi Maria la Peribecăuți (Hotin); Rusu Octavia la Straja fete-Rădăuți; Moțoc Silvia la Milișăuți-Rădăuți; Gagos Cornelia la Cotul Miculinți Crasnaleuca-Dorohoi; Gagos Laurența la Cuza Vodă Bivol-Dorohoi; Onciu Aglaia la Calinești p/C Lașensca-Storojinet; Movileanu Elisabeta la Câmpulung p/C-Rădăuți; Postolache Georgeta la Mileanca Mileanca-Dorohoi; Banaru Elisabeta la Serăuții de Sus-Cernăuți.

—oXo❖oXo—

Cum e interpretată mobilizarea parțială a Spaniei

Londra, 16 (Rador). — Presa britanică și în deosebi corespondentul la Madrid al ziarului „Daily News" interpretează mobilizarea parțială din Spania ca o dovadă a dorinței guvernului spaniol de a asigura neutralitatea țării.

Se subliniază că batalioanele falangiste, constituite în timpul războiului civil, vor fi în curând dispensate de obligațiunile militare.

—oXo❖oXo—

Republicile sud-americane își apără neutralitatea

Buenos, Aires, 16 (Rador). — **Guvernul anunță că flotele Argentinei, Braziliei și Republicii Uruguai vor întreprinde o acțiune navală comună pentru impiedicarea oricărei violări a acestei neutralități.**

Comercianții din Galați

cari lucrau fără firmă înscrisă au fost trimiși în judecată de parchet

Galați, 15 Sept.

Camera de comerț și industrie, prezidată de d. Ion Borvizeanu, a anunțat, în mai multe rânduri pe negustorii cari n'au firma înscrisă în registrul Oficiului de comerț și totuși exercită comerțul, să se conformeze legii și să ceară înscrierea firmei. Cu toate aceste apeluri, o sumedenie de negustori nu și-au înscris firmele și la prima inspecție făcută de d. Turcan, inspector al ministerului de industrie și comerț, s'au dresat procese verbale împotriva a numeroși contravenienți.

Parchetul de Covurlui primind procesele verbale de contravenție, a trimis în judecată conf. art. 13 din legea Registrului de comerț, pe următorii comercianți: Moise Cantor, str. Brăilei 173; Herman Herșcovici str. Dragoș Vodă 5; Haim Davidovici, coloniale, str. Traian 84; Șmil Bernstein, str. I. G. Duca 22; Lazăr Hornștein, str. I. G. Duca 102; Marcu Galper, str. I. G. Duca 57; Noe Rubin, str. Agriculturei 56; Mendel Gal, str. Roșiori 44; Henta Bercovici, Piața Independenței 28: Moise Rotenștein, Piața Independenței 29: Zissu Strachman coloniale, Piața Independenței; Leib Gottlieb, str. București Noui 127; Isac Gutman, strada Brașoveni 27; M. Kinevski, str. Portului 27 etaj; B. Serepnic, Pasagiul Bursei 2; Mendel Fișel, str. Chiham Vodă 13; Adela Șmilovici, băcănie, str. Lăpușneanu 13; Jeanetta Kvartler, Piața Negri; Moise Miller, băcănie, Piața Independenței; Rifca Itcu, Piața Negri 49; Iulius Rozemberg, str. Căzărmei 161; Sami Braunstein, Piața Negri 49; Simha Mittelman, Piața Negri 63.